

РЕШЕНИЕ

№ 112

гр. Шумен, 11.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ШУМЕН, СЪС.В I, в публично заседание на четиринадесети октомври през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Мирослав Г. Маринов

Членове: Ралица Ив. Хаджииванова
Зара Ех. Иванова

при участието на секретаря Татяна Св. Тодорова
като разгледа докладваното от Мирослав Г. Маринов Въззивно гражданско дело № 20213600500298 по описа за 2021 година

Производство по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С решение №260086 от 14.05.2021г. постановено по гр.д.№1104/2020г. по описа на НПРС, съдът е уважил частично предявените от Т.Я.С. срещу В. С. Р., искиви претенции по чл.59, ал.1 от ЗЗД и чл.60, ал.1 от ЗН, като е осъдил ответницата да заплати на ищцата 737,50 лв., представляващи направени от ищцата разходи за погребението на наследодателя С.Р.С., ведно със законната лихва от 22.10.2020 г. до окончателното плащане, отхвърлил е иска по чл.59, ал.1 ЗЗД до пълния предявен размер от 797,50 лв., както и сумата от 694,76 лв., представляващи платени от ищцата тежести на наследството, оставено от наследодателя С.Р.С., ведно със законната лихва от 22.10.2020 г. до окончателното плащане, и е отхвърлил иска по чл.60 ЗН до пълния му предявен размер от 709,66 лв. На страните са били присъдени деловодни разноски съразмерно на уважената, съответно отхвърлената част от исковете.

Недоволен от така постановените решения останал ответника, който обжалва решението, в частта с която е уважена исковата претенция по чл.59, ал.1 от ЗЗД изцяло, а по чл.60, ал.1 ЗН за разликата от 644,76 лева до присъдените 694,76 лева, като излага доводи за неправилност, и моли да бъде отменено в атакуваната част, и постановено друго решение с което да бъде отхвърлена исковата претенция в атакуваната част.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК въззиваемата страна е депозирала отговор на жалбата, в който излага че решението е правилно и законосъобразно, и моли да бъде потвърдено.

Въззивната жалба е подадена в срок, редовна и процесуално допустима.

Съдът констатира, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо, поради което и спора следва да се разгледа по същество.

Шуменският окръжен съд, след като обсъди доводите изложени в жалбата, становищата на страните, и прецени поотделно, и в съвкупност събраните по делото доказателства, намери жалбата за **неоснователна**.

Районен съд - гр.Нови Пазар е бил сезиран с искова претенция по чл.59, ал.1 от ЗЗД и чл.60, ал.1 от ЗН от Т.Я.С. срещу В. С. Р. От събраните по делото доказателства безспорно се установява от фактическа страна, че ищцата Т.Я.С. е била съпруга на С.Р.С., починал на 20.10.2019 г. Към датата на смъртта му двамата живеели разделени от години. Ответницата В. С. Р. била негова дъщеря от първия му брак и не поддържала отношения с баща си. Последните години С. живеел сам, получавал храна от социалния патронаж, и тяхна служителка го намерила мъртъв в апартамента му. След установяването на смъртта на С. С. било установено, че последния има дъщеря – ответницата В. С. Р., която била уведомена за смъртта на баща си, но отказала да се ангажира с погребението му, тъй като нямала физическата възможност да стори това, но е съгласна да заплати сторените по погребението разноски. Междувременно от РУ Нови пазар се свързали с ищцата Т.Я.С., която се съгласила да поеме ангажимента по погребването на починалия С. С.. Ищцата се свързала с траурна агенция, ангажирали хора, които да измият тялото, да го облекат и подготвят за погребението, закупила комплект дрехи – риза, мъжки костюм, обувки, одеяло, възглавница, чаршаф, калъфка. От траурната агенция били закупени аксесоари на стойност 480 лв., а именно ковчег, дървен с драперия, покров, кандило, хранителни изделия, опаковани като „подавки“, погача, бутилка вино, жалейки, шалчета, свещи, тамян и кръстче, венец, дървен кръст обикновен, фенер обикновен. От ангажираните от ищцовата страна писмени доказателства се установява, че общия размер на разноските направени във връзка с погребението и изработката на надгробен паметник са 1475 лева.

Наследодателят на страните имал и няколко задължения към „Банка ДСК“ ЕАД, поради което на 05.11.2019 г. ответницата В. С. Р. платила част от задълженията на баща си като внесла сумата от 100 лв. по сметка на „Банка ДСК“ ЕАД за погасяване на един от кредитите му. Същевременно на 06.11.2019 г. ищцата Т.Я.С. също платила 100 лв. за погасяване на задълженията на наследодателя. На 07.11.2019 г. и на 08.11.2019 г. ищцата платила сумите от съответно 861,02 лв. и 401,94 лв., с което погасила изцяло задълженията на наследодателя към банката. На 05.11.2019 г. ответницата В. С. Р. е платила данъците за имота на наследодателя и такса битови отпадъци за годините 2013 г. – 2019 г., ведно с лихвите за забава, в общ размер на 413,39 лв. На 06.11.2019 г. ищцата Т.Я.С. е платила задълженията на наследодателя за ползвана и неплатена електроенергия за месеците юли – септември 2019 г. в размер на 61,33 лв., лихви за забава в размер на 0,72 лв., както и две такси за възстановяване на електрозахранване по фактури от 04.09.2019 г. и 06.11.2019 г. – всяко по 19 лв. На същата дата платила и задълженията на наследодателя за ползвана и неплатена вода и ВИК услуги за месеците август и септември 2019 г в общ размер на 18,08 лв. На 07.11.2019 г. ищцата платила и сумата от 37,13 лв. дължима от наследодателя за

предоставяната му храна от домашния патронаж. На 18.11.2019 г. ищцата платила и сумата от 543,89 лв. дължими от наследодателя данъци за годините 2013 – 2019 г. за три броя леки автомобили – ВАЗ 2105 с рег. № Н * АМ, Форд Фиеста с рег. № Н * АМ и Пежо 405 с рег. № Н * АК, както и лихвите за забава. На 06.12.2019 г. заплатила общо 43,50 лв. такси за спиране на тези МПС от движение. На 09.01.2020 г. ищцата платила по сметка на НАП сумата от 110 лв. за дължими от наследодателя задължения към държавата. На 31.01.2020 г. ищцата платила по сметка на Община Нови пазар 37,06 лв., представляващи дължими от нея за 2020 г. година местни данъци и такси за недвижимия имот, който наследила от съпруга си. На 17.02.2020 г. В. С. Р. платила по сметка на Община Нови пазар 37,06 лв., представляващи дължими от нея за 2020 г. година местни данъци и такси за недвижимия имот, който наследила от баща си. Общия размер на установените разходи /обременителни задължения/, направени във връзка с наследството от ищцата са в размер на 1609,22 лв., без тези за автомобилите, които са в размер на 587,39 лева, а от ответницата - 513,39 лв.

Анализът на горната фактическа обстановка налага следните правни изводи. На първо място следва да се изтъкне, че за да са налице всички елементи на фактическият състав на неоснователното обогатяване по чл.59 от ЗЗД е необходимо: 1/ имуществено разместване в патримониума на ищеца и ответника, в резултат на което ответникът се е обогатил за сметка на ищеца; 2/ връзка между обедняването на ищеца и обогатяването на ответника, която произтича от общи факти, породили обедняването и обогатяването; 3/ липса на правно основание за имущественото разместване; 4/ липса на друго основание за защита на правата на обеднелия ищец. Ищцата, основава иска си на обстоятелството, че ответницата си е спестила разходите за погребението на баща си, които са били поети изцяло от нея. Както правилно е отбелязал и първоинстанционния съд, няма изрична нормативна уредба на задълженията на наследниците, свързани със смъртта на наследодателя им. Според българските традиции погребението се организира и заплаща от най-близките лица или роднини на починалия, чийто морален дълг е да изпратят близкия си според възможностите си. В конкретния случай правилото на чл. 55, ал. 2 от ЗЗД е неприложимо, доколкото с Постановление № 1/28.05.1979 г. на Пленума на ВС, което все още не е загубило сила, изрично е посочено, че тази разпоредба се прилага единствено и само относно чл. 55, ал. 1, предл. първо от ЗЗД, но не и спрямо останалите състави на неоснователното обогатяване, т.е. не се прилага и в хипотезата на чл. 59, ал. 1 от ЗЗД. Ето защо следва да се приеме, че в настоящия случай на изпълнение на нравствен дълг е допустимо да се иска възстановяване на направените разходи по реда на чл. 59, ал. 1 от ЗЗД. Най-подходящ в подобна хипотеза е правния принцип „За когото ползите, за него и тежестите“, т.е. разходите следва да се поемат от този, който получава някаква полза от факта на смъртта на починалия, а това са именно неговите наследници, които по закон наследяват неговото имущество, в случая ищцата и ответницата. Ето защо следва да се приеме, че ответницата си е спестила разходите по погребението и изработка на надгробен паметник за баща си и следва да възстановят тези направени от съпругата на починалия до размер от $\frac{1}{2}$ част от разходите, тъй като и двете са наследници на наследодателя и получават $\frac{1}{2}$ ид.ч от наследството му, поради което и иска е основателен в уважения му размер.

По отношение на претенцията по чл.60, ал.1 от ЗН. Съобразно горната норма наследниците, които са приели наследството, отговарят за задълженията, с които то е обременено, съобразно дяловете, които получават. Основния спорен въпрос между страните по отношение на този иск е, дали платената от ответницата сума от 100 лева на 05.11.2019г. за задължения на наследодателя е била включена /приспадната половината от нея/ при изчисляване на окончателния размер на присъденото от съда обезщетение. Както е видно и от мотивите на атакуваното решение, съдът е уважил изцяло направеното възражение за прихващане от ответницата, като е намалил общо дължимата от ответницата сума, с половина от сторените от нея разходи - общо 513,39 лева, в които са включени спорните 100 лева /задължение към "Банка ДСК"/ и 413,39 лева /данъци за недвижимия имот и такса смет/. Ето защо съдът намира, че и този иск е основателен в уваженият му размер

Предвид изложеното съдът намира, че решението на първоинстанционният съд е законосъобразно и правилно, поради което и следва да се потвърди, в атакуваната му част.

На въззиваемата страна следва да се присъдят деловодните разноски за въззивната инстанция в размер на 300 лева.

Водим от горното, и на основание чл.272 от ГПК, Шуменският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение №260086 от 14.05.2021г. по гр.д.№1104/2020г. по описа на Районен съд - гр.Нови Пазар **В ЧАС.А**, с която В. С. Р. с ЕГН ***** е **ОСЪДЕНА** да заплати на Т.Я.С. с ЕГН *****, сумата от **737,50** лв, представляващи направени от ищцата разходи за погребението на наследодателя С.Р.С., ведно със законната лихва от 22.10.2020 г. до окончателното плащане, както и **В ЧАСТТА**, с която В. С. Р. с ЕГН ***** е **ОСЪДЕНА** да заплати на Т.Я.С. с ЕГН *****, сумата от **50** лева /разликата от 644,76 лв. до 694,76 лв./, представляващи платени от ищцата тежести на наследството, оставено от наследодателя С.Р.С., ведно със законната лихва от 22.10.2020 г. до окончателното плащане.

В необжалваната част решението е влязло в законна сила.

ОСЪЖДА В. С. Р. с ЕГН ***** **ДА ЗАПЛАТИ** на Т.Я.С. с ЕГН *****, сумата от **300** лева /триста лева/, представляваща направените пред въззивната инстанция разноски.

На основание чл.280, ал.3, т.1 от ГПК, решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____